

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
Кафедра фізичної реабілітації

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи

/ Студеняк І.П./

І.П. Студеняк 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фізична терапія в педіатрії

Рівень вищої освіти:	третій рівень (доктор філософії)
Галузь знань:	22 Охорона здоров'я
Спеціальність:	227 Фізична терапія, ерготерапія
Освітня програма:	227 «Фізична терапія, ерготерапія»
Статус дисципліни:	вибіркова
Мова навчання:	українська

Ужгород 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Фізична терапія в педіатрії» для здобувачів ступеня вищої освіти доктор філософії галузі знань 22 Охорона здоров'я спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія, освітньої програми 227 «Фізична терапія, ерготерапія».

Розробники: Філак Я. Ф. – канд. наук з фізичного виховання і спорту, доцент

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні **кафедри фізичної реабілітації**

Протокол № 1 від 28 серпня 2020 року

Завідувач кафедри фізичної реабілітації _____ (Філак Я. Ф.)

Схвалено науково-методичною комісією факультету здоров'я та фізичного виховання

Протокол № 9 від 28 серпня 2020 року

Голова науково-методичної комісії _____ (Ф. Г. Філак)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 7	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 210	1	1
	Семестр:	
	1 – 2 й	1 – 2 й
	Лекції:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 4	44	16
аудиторних – 84	Практичні (семінарські):	
самостійної роботи аспіранта – 126	40	8
	Лабораторні:	
	-	-
Вид підсумкового контролю: залік, іспит	Самостійна робота:	
	126	186

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Фізична терапія в педіатрії» є підготовка фахівців напряму 227 «Фізична терапія, ерготерапія» за освітньо-науковим кваліфікаційним рівнем доктор філософії відповідно до освітньо-наукової програми підготовки спеціалістів вищезазначеного фахового спрямування. Формування у аспірантів системи теоретичних знань, основних закономірностей фізичного та нервово-психічного розвитку дітей різних вікових груп, анатоמו-фізіологічні особливостями дитячого організму, клінічного перебігу дитячих хвороб, а також вмінь, навичок для опанування здобувачем доктора філософії методики об'єктивного обстеження дитини, клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії в педіатрії на основі глибокого знання та розуміння особливостей функціонування організму хворої дитини, принципи лікування та реабілітації основних нозологічних форм у дітей різного віку із дотриманням принципів медичної етики та деонтології. Навчити аспірантів диференційованого призначення засобів фізичної терапії при захворюваннях різних органів та систем дитячого організму на стаціонарному, санаторному і поліклінічному етапах реабілітаційного лікування на основі знання механізмів відновлення і компенсації порушених функцій.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальних:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових знань при вирішенні дослідницьких і практичних завдань (ЗК-1)
2. Навички використання новітніх інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК-2)
3. Здатність проведення самостійних досліджень на сучасному рівні (ЗК-3)
4. Здатність до пошуку, обробки на аналізу інформації з різних джерел (ЗК-4)
5. Здатність представляти наукові результати та вести наукову дискусію державною та іноземною мовою в усній та письмовій формі, володіння науковою термінологією. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК-5)
6. Здатність працювати в міжнародному науковому просторі (ЗК-6)
7. Здатність розробляти та управляти науковими проектами та провадити освітню діяльність (ЗК-7)
8. Здатність планувати та здійснювати особистий та професійний розвиток (ЗК-8)
9. Здатність до роботи в команді, вміння мотивувати інших у просуванні до спільної мети (ЗК-9)

Фахових (спеціальних) компетентностей:

1. Здатність володіти сучасними методами збору інформації для наукового дослідження у фізичній терапії, ерготерапії виокремлення первинних і вторинних джерел, використання технологій (ФК -1)
2. Здатність застосовувати знання, набуті під час попередніх фундаментальних та прикладних досліджень, у комплексному аналізі явищ і процесів, що виникають у фізичній терапії, ерготерапії в Україні та інших країнах (ФК-3)
3. Здатність до використання традиційних та новітніх інформаційно-комунікаційних технологій і сучасного наукового обладнання у фізичній терапії (ФК-4)
4. Здатність аналізувати отриману наукову інформацію, з метою прогнозування змін, що відбудуться у результаті проведення заходів фізичної терапії, планувати наукові дослідження (ФК-5)

5. Здатність виконувати оригінальні дослідження в фізичній терапії різних груп населення та досягати наукових результатів, які створюють нові знання, із звертанням особливої уваги до актуальних проблем та використання новітніх наукових методів (ФК-6)
6. Здатність розуміти та пояснювати патологічні процеси, які піддаються корекції заходами фізичної терапії, аналізувати особливості впровадження реабілітаційних технологій в процес відновлення функцій, активності та участі в осіб різних вікових, професійних та нозологічних груп (ФК –7)
7. Готовність брати участь у роботі українських і міжнародних дослідницьких колективів для вирішення наукових і науково-освітніх завдань у фізичній терапії (ФК-8)
8. Здатність формулювати дослідницькі питання та розробляти складні дослідницькі проекти на основі проблем, що виникають у практичній професійній діяльності ерготерапевта (ФК- 9)
9. Здатність пропонувати теоретичне обґрунтування практичних підходів ерготерапії, та розробляти нові моделі, процедури та підходи для ерготерапевтичної практики (ФК- 10)
10. Здатність проводити аналіз результатів наукових досліджень і використовувати їх в науковій, освітній та практичній діяльності та відстоювати їх в наукових дискусіях (ФК- 13)
11. Здатність презентувати результати досліджень на національному та міжнародному рівні (ФК- 14)

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Фізична терапія в педіатрії» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньо-наукової програми (ОНП):

- НД 1.1.8 «Анатомія людини»;
- НД 2.1.6 «Діагностика і моніторинг стану здоров'я»;
- НД 2.2.1 «Організація мультидисциплінарної командної роботи»;
- НД 2.1.16 «Основи фізичної терапії».
- НД 2.1.14 «Фізична реабілітація в педіатрії»;
- Н:Д 2.2.2 «Ерготерапія у вікових групах».

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до ОП вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних *результатів навчання (ПРН)*:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Сучасні передові концептуальні та методологічні знання в галузі фізичної терапії, ерготерапії та суміжних галузей знань.	ПРН 1.1.
Фундаментальні праці провідних зарубіжних вчених та наукових шкіл у галузі дослідження.	ПРН 1.2.
Формулювати мету власного наукового дослідження в контексті світового наукового процесу, усвідомлювати його актуальність і значення для розвитку інших галузей науки, суспільно-політичного, економічного життя.	ПРН 2.1.
Формулювати загальну методологічну базу власного наукового дослідження.	ПРН 2.2.
Проводити комплексні дослідження в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності, які приводять до отримання нових знань.	ПРН 2.3.
Формулювати наукову проблему з огляду на стан її наукової розробки та сучасні наукові тенденції.	ПРН 2.5.

Формулювати робочі гіпотези та моделі досліджуваної проблеми.	ПРН 2.6.
Аналізувати наукові праці в галузі фізичної терапії, ерготерапії, виявляючи дискусійні та мало досліджені питання.	ПРН 2.7.
Здійснювати моніторинг наукових джерел інформації відносно досліджуваної проблеми.	ПРН 2.8.
Визначати принципи та методи дослідження, використовуючи міждисциплінарні підходи.	ПРН 2.10.

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Знати: Основні закономірності фізичного та нервово-психічного розвитку дітей різних вікових груп. Принципи раціонального вигодовування та харчування здорових дітей раннього віку. Основи фізіології дитини, етапів її розвитку. Системні теоретичні знання з вікових анатомо-фізіологічних особливостей дитячого організму. Причини виникнення, загальні закономірності перебігу, класифікацію дитячих хвороб. Набути професійних знань з фізичної терапії щодо роботи з різними нозологічними та віковими групами у дітей, володіння новітніми реабілітаційними технологіями.	ПРН 1.1 ПРН 2.1.
Розуміння: проводити клінічне обстеження та інструментальне дослідження різних органів та систем у здорових і хворих дітей. Клінічного значення вікових анатомо-фізіологічних особливостей дитячого організму. Семіотику синдромів ураження різних систем та найбільш поширених захворювань дитячого організму. Механізму дії і клініко-фізіологічне обґрунтування застосування фізичних вправ, лікувального масажу, природних та преформованих факторів та інших засобів фізичної терапії з лікувальною й профілактичною метою при різних захворюваннях і травмах в дитячому віці. Застосування фізіотерапії, озокерито-бальнеотерапії, кліматотерапії в комплексному відновному лікуванні в педіатрії.	ПРН 2.2. ПРН 2.5.
Застосувати: практичні вміння та навички при обстеженні здорової та хворої дитини. Навчити користуватися семіотикою синдромів ураження різних систем та найбільш поширених захворювань дитячого організму. Проводити функціональні дослідження та функціональні проби, тестування для оцінки фізичного розвитку, фізичної працездатності здорових дітей і при найбільш поширених захворюваннях дитячого організму. Програму фізичної терапії та інших реабілітаційних заходів при захворюваннях дітей різного віку.	ПРН 2.3. ПРН 2.10.
Аналізувати результати лабораторних та інструментальних методів діагностики дитячих хвороб. Інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних методів діагностики в педіатрії. Аналізувати клінічну картину та основні синдроми дитячих соматичних хвороб та їх профілактику. Аналізувати закономірності впливу засобів фізичної реабілітації на організм дитини для формування науково-практичних уявлень про збереження й зміцнення здоров'я дитячого організму.	ПРН 2.6. ПРН 2.7.
Здатність аспірантів до творчого поєднання теоретичних знань і практичних навичок. Визначити етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених соматичних та інфекційних захворювань дитячого віку. Проводити клінічне обстеження та інструментальне дослідження різних органів та систем у здорових і хворих дітей. Визначити можливості вдосконалення науково-	ПРН 2.5. ПРН 2.10.

методичних підходів до фізичної терапії при дитячих хворобах. Розробити і виконати комплекс реабілітаційних заходів, оцінити їх курсовий вплив при різних захворюваннях в педіатрії.	
Оцінювання готовності аспірантів до самостійного виконання програми фізичної терапії при захворюваннях дітей різного віку. Оцінювати етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених соматичних та інфекційних захворювань дитячого віку. Оцінювати правильність виконання комплексу реабілітаційних заходів, оцінити їх одноразовий та курсовий вплив при різних патологічних станах в педіатрії. Використовувати отримані знання в повсякденній роботі з пацієнтами.	ПРН 2.8.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- виконання письмових завдань;
- відповіді на лабораторних заняттях;
- виконання індивідуальних завдань з демонстрацією практичних навичок;
- аналітичні звіти, реферати;
- розв'язування ситуативних задач;
- іспит.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: **виконання письмових завдань, виступи на семінарських заняттях.**

Форма модульного контролю: **відповідь на теоретичні питання, тестування**

Форма підсумкового семестрового контролю: залік, іспит.

Перевірка та оцінювання знань, умінь і практичних навичок аспірантів здійснюються за 100-бальною, ECTS та національною шкалами (табл.5.1).

Таблиця 5.1. Загальна шкала оцінювання: рейтингова, національна та ECTS

СУМА БАЛІВ за 100-бальною шкалою	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	не задовільно з можливістю повторного складання	
1-34	F	не задовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Загальна оцінка за один модуль складається з оцінок за результатами поточного модульного контролю та письмового тестування (табл. 5.2, 5.3).

Таблиця 5.2. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Презентаційні матеріали	Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5			
8	8	8	8	8	10	50	100

Таблиця 5.3. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Презентаційні матеріали	Модульна контрольна робота	Сума
T6	T7	T8	T9	T10			
8	8	8	8	8	10	50	100

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	14	40	16	40
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)	-	-	-	-
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	-	-	-	-
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	-	-	-	-
Презентація	1	10	1	10
Реферат	-	-	-	-
Есе (твір роздум)	-	-	-	-
****	-	-	-	-
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії модульного поточного оцінювання

Модульне поточне оцінювання проводиться під час практичних занять. Оцінка складається з оцінок за відповіді на практичних заняттях (1-10 балів за кожну відповідь), Відповіді на два теоретичні питання (1-5 балів на кожне питання), оцінок за тестовий контроль (1-10 балів), за участь в обговоренні виступів та презентаційних матеріалів (1-10) балів. Максимальна оцінка за модульне поточне оцінювання – **50** балів (табл.5.4).

Таблиця 5.4. Шкала поточного оцінювання модульної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Усна відповідь на лабораторних заняттях	1-10	10
Теоретичні питання (два питання, за кожну правильну відповідь нараховується 5 балів)	1-10	10
Тестовий контроль знань на заняттях (за кожну правильну відповідь нараховується 2 бали)	1-10	10
Презентаційні матеріали	1-10	10
Самостійна робота (за якість конспектів лекцій та виконаних домашніх завдань)	1 -10	10
Разом		50

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульний контроль проводиться шляхом аналізу показників поточної успішності та написання письмової модульної контрольної роботи, яка складається з вирішення тестових завдань та теоретичних питань. Оцінювання модульної контрольної роботи проводиться за **50** бальною шкалою: два теоретичні питання по 10 балів, тестові завдання кожне по 3 бали. Пропонується 10 варіантів тестів по 10 питань в кожному варіанті. Всього 100 тестових завдань. На кожне питання дається 5 варіантів відповідей. Правильними можуть бути від одного до 4 відповідей. За допомогою письмової модульної контрольної роботи оцінюється ступінь освоєння пройденого матеріалу за максимальною рейтинговою оцінкою від 0 до 50 балів. До цієї оцінки додається оцінка за модульне поточне оцінювання від 0 до 50 балів. Разом від 0 до 100 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Іспит є підсумковою формою контролю. Іспит проводиться у формі відповіді на 2 усних питання екзаменаційного білета та письмової відповіді на тести. У кожному варіанті є 10 тестових завдань з правильними та неправильними відповідями. Критеріями оцінювання письмового тестування є кількість правильних відповідей за одним з варіантів тестів. Кожне теоретичне питання оцінюється в 25 балів. Кожна правильна відповідь на запитання тесту оцінюється 5 балами. Оцінку «задовільно», «добре» або «відмінно» отримує аспірант, який набрав суму балів від 60 до 100.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Лекції

Тема 1. Предмет і завдання дисципліни «Фізична терапія в педіатрії». Анатомо-фізіологічна характеристика дитячого організму у різні вікові періоди»

Тема 2. Фізичний розвиток дітей, його оцінка та ознаки порушень. Загальні методи дослідження.

Тема 3. Особливості недоношеної дитини та догляд за нею. Пологові травми. Реабілітація дітей при частих вірусних інфекціях і їх ускладненнях.

Тема 4. Хвороби серцево-судинної системи у дітей. Етіологія, патогенез. Клінічний перебіг захворювання. Засоби реабілітації дітей різних вікових категорій при захворюваннях серцево-судинної системи

Тема 5. Хвороби системи крові у дітей. Причини. Клінічний перебіг. Методи лікування.

Практичний курс

Тема 1. Зміст, завдання і організація реабілітації дитячих хвороб. Загальні закономірності дозрівання і розвитку дитячого організму. Анатомо-фізіологічні особливості дитини першого року життя і в різні вікові періоди. Лікувальна фізична, культура, природні та преформовані фізичні фактори у реабілітації хворих дітей першого року життя.

Тема 2. Методика визначення і розрахунок показників фізичного розвитку здорової дитини. Оцінка фізичного розвитку дітей різних вікових груп методом індексів. Загальні методи дослідження у педіатрії. Алгоритм збирання анамнезу у хворої дитини.

Тема 3. Анатомо-фізіологічні властивості недоношених дітей. Клінічна характеристика недоношених дітей. Медичне обслуговування і принципи виходжування недоношених дітей. Реабілітація дітей при частих вірусних інфекціях і їх ускладненнях. Лікувальна фізкультура і масаж при захворюваннях і ушкодженнях нервової системи і порушеннях психомоторного розвитку Пологові травми: види, характеристика.

Тема 4. Анатомо-фізіологічні особливості серцево-судинної системи у дітей. Особливості клінічного обстеження серцево-судинної системи у дітей. Ревматизм у дітей, клінічний перебіг захворювання, засоби реабілітації. Комплекс вправ лікувальної гімнастики. Вроджені і набуті вади серця у дітей, клінічна характеристика. Засоби реабілітації. Комплекс вправ лікувальної гімнастики. Міокардит у дітей, клінічна характеристика, засоби реабілітації. Комплекс вправ лікувальної гімнастики.

Тема 5. Анатомо-фізіологічні особливості кісткового мозку дітей. Порядок і методика клінічного обстеження. Анемія у дітей, клінічна картина, діагностика, засоби відновного лікування. Комплекс спеціальних вправ. Лейкоз у дітей. Клінічна характеристика. Методи відновного лікування Хвороба Верльгофа. Шляхи відновного лікування. Гемофілія. Профілактика захворювань.

Модульний контроль № 1

Модуль 2.

Лекції

Тема 6. Хвороби органів дихання у дітей. Причини, Клінічний перебіг захворювання. Методи лікування. Фізична терапія дітей при важливих захворюваннях органів дихання.

Тема 7. Хвороби органів травлення у дітей. Шляхи реабілітації

Тема 8. Ендокринні захворювання у дітей Засоби реабілітації.

Тема 9. Хвороби нирок і сечових шляхів у дітей. Засоби фізичної терапії

Тема 10. Дитячі інфекційні хвороби. Засоби відновного лікування після перенесених інфекційних захворювань.

Практичний курс

Тема 6. Анатомо-фізіологічні особливості органів дихання у дітей. Порядок і методика клінічного обстеження дихальної системи у дітей. Пневмонія, етіологія, клінічний перебіг захворювання. Засоби реабілітації дітей хворих на пневмонію. Комплекс спеціальних вправ. Бронхіти у дітей Засоби реабілітації. Комплекс спеціальних вправ. Бронхіальна астма, причини, клінічний перебіг захворювання. Засоби реабілітації. Комплекс спеціальних вправ.

Хронічний бронхіт у дітей, клінічна характеристика. Засоби реабілітації Комплекс спеціальних вправ

Тема 7. Методика клінічного обстеження травної системи у дітей. Захворювання жовчних шляхів. Хронічний гастрит, гастродуоденіт у дітей. Виразкова хвороба. Клінічний перебіг захворювань. Фізична реабілітація дітей із захворюванням гастродуоденальної зони. Комплекс спеціальних вправ. Захворювання жовчного міхура, жовчовивідних шляхів у дітей. Реабілітація дітей при захворюваннях жовчних шляхів. Хвороби кишківника у дітей. Засоби реабілітації. Комплекси спеціальних вправ.

Тема 8. Цукровий діабет, причини, клінічний перебіг захворювання, ускладнення. Засоби реабілітації. Комплекс спеціальних вправ. Дифузний токсичний зоб, етіологія, патогенез, клінічна характеристика. Методи відновного лікування. Гіпотрофія у дітей, причини, клінічний перебіг захворювання, лікування. Засоби реабілітації. Комплекс спеціальних вправ. Ожиріння у дітей. Шляхи реабілітації. Комплекс спеціальних вправ.

Тема 9. Хронічний гломерулонефрит у дітей, причини, клінічна картина. Шляхи реабілітації. Хронічний пієлонефрит, причини, клінічна картина. Реабілітація дітей хворих на хронічний пієлонефрит. Комплекс спеціальних вправ.

Тема 10. Вітряна оспа у дітей, клінічний перебіг. Кір у дітей, епідеміологія, клінічний перебіг Профілактика захворювань. Краснуха у дітей, епідеміологія, клінічний перебіг Профілактика захворювання. Менінгіт у дітей, клінічний перебіг захворювання. Засоби реабілітації Комплекс спеціальних вправ.

Модульний контроль № 2

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усьо го	у тому числі				усьо го	у тому числі			
		Л	П	лаб	С.р.		Л	П	ла б	С.р
1	2	3	4	5	7	8				
Модуль 1 Дитячі хвороби. Клінічна характеристика.										
Тема 1. Предмет і завдання дисципліни «Фізична терапія в педіатрії». Анатомо-фізіологічна характеристика дитячого організму у різні вікові періоди».	21	4	4		13	20	1	1		18
Тема 2. Фізичний розвиток дітей, його оцінка та ознаки порушень. Загальні методи дослідження.	21	4	4		13	21	2	1		18
Тема 3. Особливості недоношеної дитини та догляд за нею. Пологові травми. Реабілітація дітей при частих вірусних інфекціях і їх ускладненнях.	19	4	2		13	22	2	1		19
Тема 4. Хвороби серцево-судинної системи у дітей. Етіологія, патогенез. Клінічний перебіг захворювання. Засоби реабілітації дітей різних вікових категорій при захворюваннях серцево-судинної системи.	22	6	4		12	22	2	1		19

Тема 5. Хвороби системи крові у дітей. Причини. Клінічний перебіг. Методи лікування.	20	4	4		12	20	1			19
Модульний контроль 1.	2		2							
Разом за модулем 1	105	22	20		63	105	8	4		93
Модуль 2. Фізична терапія при захворюваннях серцево-судинної і дихальної систем										
Тема 6. Хвороби органів дихання у дітей. Причини, Клінічний перебіг захворювання. Методи лікування. Фізична терапія дітей при важливих захворюваннях органів дихання.	23	6	4		13	22	2	2		18
Тема 7. Хвороби органів травлення у дітей. Шляхи реабілітації.	21	4	4		13	20	2			18
Тема 8. Ендокринні захворювання у дітей Засоби реабілітації.	21	4	4		13	21	1	1		19
Тема 9. Хвороби нирок і сечових шляхів у дітей. Засоби фізичної терапії.	18	4	2		12	20	1			19
Тема 10. Дитячі інфекційні хвороби. Засоби відновного лікування після перенесених інфекційних захворювань.	20	4	4		12	22	2	1		19
Модульний контроль 2.	2		2							
Разом за модулем 2	105	22	20		63	105	8	4		93
Разом	210	44	40		126	210	16	8		186

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Денна форма	Заочна форма
Модуль 1.			
1	Зміст, завдання і організація реабілітації дитячих хвороб. Загальні закономірності дозрівання і розвитку дитячого організму. Анатомо-фізіологічні особливості дитини першого року життя і в різні вікові періоди. Лікувальна фізична, культура, природні та преформовані фізичні фактори у реабілітації хворих дітей першого року життя.	4	1
2	Методика визначення і розрахунок показників фізичного розвитку здорової дитини. Оцінка фізичного розвитку дітей різних вікових груп методом індексів. Загальні методи дослідження у педіатрії. Алгоритм збирання анамнезу у хворої дитини.	4	1
3	Анатомо-фізіологічні властивості недоношених дітей. Клінічна характеристика недоношених дітей. Медичне обслуговування і принципи виходжування недоношених дітей. Реабілітація дітей при частих вірусних інфекціях і їх ускладненнях. Лікувальна фізкультура і масаж при захворюваннях і ушкодженнях нервової системи і	2	1

	порушеннях психомоторного розвитку Пологові травми: види, характеристика.		
4	Анатомо-фізіологічні особливості серцево-судинної системи у дітей. Особливості клінічного обстеження серцево-судинної системи у дітей. Ревматизм у дітей, клінічний перебіг захворювання, засоби реабілітації. Комплекс вправ лікувальної гімнастики. Вроджені і набуті вади серця у дітей, клінічна характеристика. Засоби реабілітації. Комплекс вправ лікувальної гімнастики. Міокардит у дітей, клінічна характеристика, засоби реабілітації. Комплекс вправ лікувальної гімнастики.	4	1
5	Анатомо-фізіологічні особливості кісткового мозку дітей. Порядок і методика клінічного обстеження. Анемія у дітей, клінічна картина, діагностика, засоби відновного лікування. Комплекс спеціальних вправ. Лейкоз у дітей. Клінічна характеристика. Методи відновного лікування Хвороба Верльгофа. Шляхи відновного лікування. Гемофілія. Профілактика захворювань.	4	
	Модульний контроль 1	2	
	Разом	20	4
6	Анатомо-фізіологічні особливості органів дихання у дітей. Порядок і методика клінічного обстеження дихальної системи у дітей. Засоби реабілітації дітей хворих на пневмонію. Комплекс спеціальних вправ. Бронхіти у дітей Засоби реабілітації. Комплекс спеціальних вправ. Бронхіальна астма, причини, клінічний перебіг захворювання. Засоби реабілітації. Комплекс спеціальних вправ. Хронічний бронхіт у дітей, клінічна характеристика.	4	1
7	Методика клінічного обстеження травної системи у дітей. Захворювання жовчних шляхів. Хронічний гастрит, гастродуоденіт у дітей. Виразкова хвороба. Клінічний перебіг захворювань. Фізична реабілітація дітей із захворюванням гастродуоденальної зони. Комплекс спеціальних вправ. Захворювання жовчного міхура, жовчовивідних шляхів у дітей. Реабілітація дітей при захворюваннях жовчних шляхів. Хвороби кишківника у дітей. Засоби реабілітації. Комплекси спеціальних вправ.	4	
8	Цукровий діабет, причини, клінічний перебіг захворювання, ускладнення. Засоби реабілітації. Комплекс спеціальних вправ. Дифузний токсичний зоб, етіологія, патогенез, клінічна характеристика. Методи відновного лікування. Гіпотрофія у дітей, причини, клінічний перебіг захворювання, лікування. Засоби реабілітації. Комплекс спеціальних вправ. Ожиріння у дітей. Шляхи реабілітації. Комплекс спеціальних вправ.	4	
9	Хронічний гломерулонефрит у дітей, причини, клінічна картина. Шляхи реабілітації. Хронічний піелонефрит,	2	

	причини, клінічна картина. Реабілітація дітей хворих на хронічний пієлонефрит. Комплекс спеціальних вправ.		
10	Вітряна оспа у дітей, клінічний перебіг. Кір у дітей, епідеміологія, клінічний перебіг Профілактика захворювань. Краснуха у дітей, епідеміологія, клінічний перебіг Профілактика захворювання. Менінгіт у дітей, клінічний перебіг захворювання. Засоби реабілітації Комплекс спеціальних вправ.	4	
Модульний контроль 2		2	
Разом за модулем 2		20	2
Разом		40	8

6.4. Самостійна робота

№ п.п	Назва теми	Денна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1.			
1.	Фізичний розвиток дитини. Варіабільність фізичного розвитку. Оцінка нервово-психічного розвитку дитини.	9	13
2.	Організаційно-методичні основи реабілітації. Завдання реабілітації в педіатрії. Вікові можливості організму. Фактор віку у процесі реабілітації.	9	13
3.	Пограничні стани. Догляд за новонародженим. Санітарно-гігієнічний режим новонароджених.	9	13
4.	Реабілітація дітей з особливостями психофізичного розвитку як основа їх життєтворчості.	9	13
5.	Хвороби новонароджених. Гемолітична хвороба новонароджених. Пневмонія у новонароджених. Засоби реабілітації.	9	13
6.	Фізична реабілітація дітей хворих на хронічний бронхіт, бронхіоліт. Комплекси спеціальних вправ.	9	13
7.	Хвороби серцево-судинної системи. Вади серця. Захворювання сполучної тканини. ВСД.	9	13
8.	Санаторно-курортна реабілітація дітей при різних захворюваннях органів дихання.	9	13
9.	Хвороби системи крові. Гіпо- і апластична анемія.. Хвороба Верглюфа. Гемофілія. Профілактика. Шляхи реабілітації.	9	13
10.	Комплекси спеціальних вправ при ДЖВШ, дискінезіях кишечника по гіперкінетичному та гіпокінетичному типах.	9	13
11.	Зачоби реабілітації дітей при дишкінезіях кишківника. Комплекс спеціальних вправ.	9	14
12.	Захворювання нирок і сечових органів. Гломерулонефрит. Нефротичний синдром. сечокам'яна хвороба. Шляхи реабілітації	9	14
13.	Реабілітація дітей інвалідів з розумовою відсталістю, з порушенням слуху та зору. Комплекси спеціальних вправ	9	14
14.	Гостра недостатність дихання. Асмастичний стан. Стенозуючий ларинготрахеїт. Анафілактичний шок. Невідкладна допомога.	9	14

Разом	126	186
--------------	------------	------------

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Пояснювально-ілюстративний метод. Аспіранти здобувають знання, слухаючи лекцію, з навчальної або методичної літератури у "готовому" вигляді. Сприймаючи й осмислюючи факти, оцінки, висновки, вони залишаються в межах репродуктивного (відтворювального) мислення.

Репродуктивний метод. Застосування вивченого на основі зразка, моделі діяльності або загально прийнятих підходів під час семінарських (практичних занять). Діяльність тих, кого навчають, є алгоритмічною, тобто відповідає інструкціям, розпорядженням, правилам - в аналогічних до представленого зразка ситуаціях.

Метод проблемного викладення. Використовуючи доцільні джерела й засоби під час лекційних і практичних занять, педагог, перш ніж викладати матеріал, ставить проблему, формулює пізнавальне завдання, а потім, наводить систему доведень, порівнюючи погляди, різні підходи, показує спосіб розв'язання поставленого завдання. Здобувачі ступеня доктор філософії стають ніби свідками і співучасниками наукового пошуку.

Пошуковий, або евристичний метод. Використовується в тій чи іншій мірі у всіх формах навчальних занять та під час індивідуальної чи самостійної роботи аспіранта. Його суть - в організації активного пошуку розв'язання висунутих педагогом (чи самостійно сформульованих) пізнавальних завдань, в визначених випадках під керівництвом лектора, або на основі наведених прикладів і вказівок. Процес мислення набуває продуктивного характеру, але його поетапно скеровує й контролює педагог або самі аспіранти на основі роботи над навчально-методичною літературою.

Дослідницький метод. Після аналізу матеріалу, постановки проблем і завдань та короткого усного або письмового інструктажу ті, кого навчають, самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження й виміри, наприклад, об'єму та інтенсивності фізичного навантаження, виконують інші пошукові дії. Ініціатива, самостійність, творчий пошук виявляються в дослідницькій діяльності найповніше. Методи навчальної роботи безпосередньо переходять у методи, які імітують, а іноді й реалізують науковий пошук. Такий метод є пріоритетним у самостійній підготовці аспірантів.

8. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Обладнання: **мультимедійне обладнання;**

Програмне забезпечення: **робоча програма; електронні варіанти лекцій, презентації лекційного матеріалу, методичні рекомендації до практичних (семінарських) занять та самостійної роботи.**

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Дитячі хвороби. В.М. Сідельников, В.В. Бережний, Б.Я. Резник та ін. – К.: Здоров'я, 1999. – 734 с.
2. Дитячі хвороби: Підручник /за ред. С. К. Ткаченко.- К.: Вища школа, 1991. – 442 с.
3. Дитячі хвороби Навчальний посібник /за заг. ред. В. М. Запорожана. - К.: Вища школа, 2001. – 332 с
4. Загальний догляд за дітьми: Навч. посібник/ Л.С. Калиновська, В.Й. Гроховський, А.Х. Жагліна та ін. – К.: Вища шк., 1993. – 117 с.
5. Еренков В.А. Клиническое исследование ребенка. – К.: Здоров'я, 1984. – 336 с.

6. Капітан Т.В. Пропедевтика дитячих хвороб з доглядом за дітьми: Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів. – Вінниця ДП ДКФ, 2003. – 768 с.
7. Лечебная физическая культура в педиатрии /Л.М.Белозерова и др. – Ростов н/Д: Феникс, 2006. – 222 с.
8. Медицина дитячого віку / Під ред. Р.О. Сабадишина. – Р.: ВАТ “Рівненська друкарня”, 2013. – 463 с.
9. Педіатрія : підручник / Т.О.Крючко, О.Є. Абагуров, Т.В.Кушнерева, та ін.; за ред. Т.О, Крючко, О.Є. Абагурова. – 2-е вид.випр. – К.: ВСВ «Медицина». – 2016. – 208 с.
10. Соколова Н.Г. Практическое руководство по детской лечебной физкультуре /Н.Г.Соколова. – Ростов н/Д: Феникс, 2007. – 445 с.
11. Физическая реабилитация детей с нарушением функций опорно-двигательного аппарата /Под ред. Н.Н. Гросс. – М.: Советский спорт, 2000. – 224 с.

Допоміжна література

1. Диагностика и лечение детских заболеваний. Новейший справочник /Под. ред. Ю.В. Белоусова, А.Н. Засимова, М.А. Георгиянц. – М.: Эксмо, 2004. – 736 с.
2. Відновлювальні засоби працездатності у фізичній культурі і спорті / Ячнюк І. О., Воробйов О. О., Романів Л. В., Ячнюк Ю. Б., Марценяк І. В., Білик Р. Р.: Підручник. – Чернівці: Книги – XXI, 2009. – 432 с.
3. Кельцев В. А. Пропедевтика детских болезней: учебник для студентов педиатрических факультетов медицинских вузов /В.А.Кельцев. – Ростов н/Д: Феникс, 2011.- 573 с.
4. Котешева И.А. Нарушение осанки. Лечение и профилактика. – М.: Изд-во Эксмо, 2004. – 208 с.
5. Кудін С. Ф. Дитячі інфекційні хвороби : тексти лекцій : навч.-метод. посіб. для викладачів основ медичних знань, основ педіатрії, вчителів основ здоров'я, студентів вищих педагогічних навчальних закладів / С. Ф. Кудін, О. В. Савонова, Ю. В. Козерук; [за ред. Кудіна С. Ф.] – Чернігів: Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г.Шевченка, 2017.- 90 с.
6. Избранные лекции по педиатрии. Под ред. А.А.Баранова, Р.Р.Шиляева, Б.С.Каганова. - М.: Издательский Дом «Династия», 2005. - 640 с.
7. Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації [навч. Посібник для студентів вищих навчальних закладів]/ Т. Бойчук, М. Голубєва, О. Левандовський, Л. Войчишин. _Л.: ЗУКЦ, 2010. – 240 с.
8. Порада А.М., Солодовник О.В., Прокопчук Н.Є. Основи фізичної реабілітації.-К.: Медицина, 2008. – 246с.
9. Педиатрия: Учебник для медицинских вузов/ Под ред. Н. П. Шаба-Підова. - СПб.: СпецЛит, 2003.- 893 с:
10. Слободян Л.М., Лобода В.Ф., Процайло Н.Б. Діагностика захворювань та реабілітація дітей. – Т.: Укрмедкнига, 2014. – 614 с.
11. Серебряна Л.А. Реабилитация больных с патологией органов пищеварения. – К.: Здоров'я, 1989. – 168с.
12. Філак Ф.Г., Сивохоп Е.М. Фізична реабілітація при захворюваннях органів дихання у дітей. /Метод. рекомендації. – Ужгород: „ТУРпрес”, 2004. – 45с

Інформаційні ресурси

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Фізична терапія в педіатрії» для аспірантів денної, вечірньої, заочної форми /Я. Ф. Філак. – Ужгород, 2020. (Електронна версія на кафедрі фізичної реабілітації ФЗФВ УжНУ).
2. Конспект лекцій з дисципліни «Фізична терапія в педіатрії» (Електронна версія на кафедрі фізичної реабілітації ФЗФВ УжНУ).
3. www.kurort.gov.ua – УкрНДІ медичної реабілітації та курортології.

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)